

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

Onemocnění vyvolaná novým koronavirem (COVID-19) v EU/EEA a Velké Británii - jedenáctá aktualizace rychlého hodnocení rizik (RRA) ECDC

Evropské centrum pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) vydalo 10. srpna 2020 jedenáctou aktualizaci rychlého hodnocení rizik v souvislosti s onemocněním vyvolaným novým koronavirem SARS-CoV-2. Předkládáme stručný výběr z RRA.

SHRNUTÍ 11. AKTUALIZACE RRA

Od 31. prosince 2019 do 2. srpna 2020 bylo na celém světě hlášeno přes 17 milionů (17 841 669) případů onemocnění COVID-19 včetně téměř sedmi set tisíc (685 281) úmrtí. Země EU/EEA a Velká Británie hlásily 1 733 550 případů (10% všech případů) včetně 182 639 úmrtí (27% všech úmrtí).

Pandemie COVID-19 nadále představuje hlavní hrozbu pro veřejné zdraví nejen pro země EU/EEA a Velkou Británii, ale pro všechny země na světě. S rostoucím počtem případů, které dosáhly vrcholu začátkem dubna 2020 v EU/EEA, mnoho zemí zavedlo řadu opatření, která vedla ke snížení incidence (počtu nových případů). Protože země znovu získaly kontrolu nad přenosem infekce a zmírnily zátěž zdravotního systému, mnoho opatření bylo rozvolněno nebo zrušeno, což umožnilo větší životaschopnost cirkulace viru. Následně byl nedávno v mnoha zemích EU/EEA hlášen nárůst počtu případů COVID-19. I když mnoho zemí nyní testuje mírné a asymptomatické případy, což vedlo ke zvýšenému počtu nahlášených případů, v několika zemích dochází k opětovnému nárůstu počtu případů (resurgence of cases) v důsledku rozvolnění opatření pro omezení fyzického kontaktu (physical distancing measures).

Další zvýšení incidence COVID-19 a souvisejících hospitalizací a úmrtí lze zmírnit, pokud dojde k včasnému znovuzavedení nebo posílení dostatečných kontrolních opatření. Země, které nyní pozorují nárůst případů, poté, co rozvolnily svá kontrolní opatření po dočasném zlepšení epidemiologické situace, by měly zvážit opětovné zavedení vybraných opatření prostřednictvím rozfázovaného, postupného a udržitelného přístupu. Posouzení rizika na místní úrovni je důležité s ohledem na epidemiologickou situaci, místní podmínky a získané zkušenosti týkající se dopadu předchozích opatření.

Členské státy provádějící komplexní testování jsou lépe schopny rychle odhalit nárůst počtu případů a identifikovat skupiny s vysokým rizikem nemoci. Kromě strategie testování přizpůsobené lokálním podmínkám je rychlost vyhledávání kontaktů důležitá pro omezení přenosu a mělo by být vyvinuto úsilí ke zkrácení času potřebného pro každý krok v procesu testování, oznamování (notifikace) a vyhledávání kontaktů.

Vzhledem k tomu, že nyní je již zaveden surveillance systém onemocnění COVID-19 a rozsáhlá opatření v oblasti veřejného zdraví, včetně testování a vyhledávání kontaktů v populaci, měly by být země lépe připraveny na prevenci a kontrolu jakéhokoli opětovného nárůstu počtu případů.

Obecně by se strategie reakce měly řídit nepřetržitým sledováním a hodnocením epidemiologické situace. Měly by být založeny na udržitelných opatřeních v oblasti veřejného zdraví s cílem chránit zranitelné

skupiny a snížit přenos v komunitě a měly by zahrnovat rozsáhlé testování a vyhledávání kontaktů, následované izolací a léčbou identifikovaných případů a karanténou kontaktů.

Kromě strategií připravenosti a reakce prováděných národními institucemi je klíčem k řešení této pandemie přizpůsobit lidské chování. Jak pandemie COVID-19 pokračuje, je přirozené, že lidé jsou unavení a snižuje se compliance (míra spolupráce, s jakou se nemocný řídí doporučením lékaře, event. dalších zdravotníků či písemnými pokyny) s opatřeními v oblasti veřejného zdraví. Snahy o komunikaci o riziku by měly být přizpůsobeny změnám v místní situaci, je třeba nepřetržitě zasílání zpráv, aby se obyvatelstvu připomnělo, že virus SARS-CoV-2 cirkuluje v rámci komunity a že by měli dodržovat každodenní opatření ke snížení potenciální expozice, jako je např. respirační hygiena, fyzické distancování a hygiena rukou, nošení obličejových masek, snížení počtu kontaktů a v případě nemoci zůstat doma.

CO JE NOVÉHO V TÉTO AKTUALIZACI?

- Aktualizovaná epidemiologická situace a opatření zavedená v zemích EU/EEA a Velké Británii.
- Aktualizované strategie testování, vyhledávání kontaktů a obecná a cílená opatření k minimalizaci rizika opětovného nárůstu počtu případů COVID-19.
- Různé rizikové profily založené na změnách, které země sledují ve svých hlášených případech, hospitalizacích, metodikách testování a míře pozitivních testů v reakci na rozvolnění nebo zrušení opatření.

Jaká jsou rizika posuzována v této aktualizaci?

V této aktualizaci analyzujeme riziko další eskalace COVID-19 v zemích, které nahlásily nedávný nárůst případů COVID-19, a riziko další eskalace COVID-19 ve všech zemích EU/EEA a Velké Británii.

V zemích, kde existuje výrazný náznak zvyšujícího se přenosu na místní nebo na národní úrovni, tedy nárůst případů a hospitalizací, je riziko další eskalace COVID-19 **vysoké**. Pro tyto země je riziko **velmi vysoké**, pokud nezavedou nebo neposílí více potřebná opatření, včetně fyzického distancování a vyhledávání kontaktů, pokud mají dostatečnou testovací kapacitu.

Dostatečná testovací kapacita se týká testování alespoň všech osob s příznaky a jejich kontaktů v souladu s nejnovějšími pokyny ECDC a WHO.

V zemích, kde existují důkazy svědčící o zvyšujícím se přenosu, tedy narůstají počty případy ale ne hospitalizace, ale kde došlo ke zvýšení míry pozitivních testů (pokud mají dostatečnou testovací kapacitu a intenzita testování zůstala stabilní), riziko další eskalace je **vysoké**. Pro tyto země je riziko **velmi vysoké**, pokud nezavedou nebo neposílí více opatření, včetně fyzického distancování a vyhledávání kontaktů.

Riziko další eskalace COVID-19 je pro země s rostoucím počtem případů **mírné až vysoké**, jestliže neroste počet hospitalizovaných nebo míra pozitivních testů (pokud mají země dostatečnou testovací kapacitu a intenzita testování zůstala stabilní). Země, které mají zavedena více opatření, by měly provádět zhodnocení situace, aby lépe porozuměly místním faktorům nárůstu případů a určily opatření, která mají být přidána nebo posílena.

Celkově je riziko další eskalace COVID-19 ve všech zemích EU/EEA a Velké Británii (pokud mají dostatečnou kapacitu pro vyhledávání kontaktů a testování) **mírné** pro země, které nadále provádějí a prosazují více opatření, včetně fyzického distancování, a **velmi vysoké** pro země, které taková opatření nezavádějí ani neuplatňují.

Další informace na

<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/rapid-risk-assessment-coronavirus-disease-2019-covid-19-eueea-and-uk->

Zpracovalo Oddělení epidemiologie infekčních nemocí

Centrum epidemiologie a mikrobiologie, SZÚ